

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobkyně **M. S.**, zast. JUDr. Ladislavou Lebedovou, advokátkou se sídlem AK v Ledči nad Sázavou, Husovo náměstí 64, proti žalované **Vězeňské službě České republiky, Věznice Světlá nad Sázavou**, se sídlem Světlá nad Sázavou, Rozkoš 990, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 1. 4. 2011 o stížnosti žalobkyně proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí speciálního pedagoga Mgr. K. ze dne 1. 4. 2011, jímž bylo rozhodnuto o stížnosti žalobkyně proti rozhodnutí ze dne 1. 4. 2011, kterým jí byl uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 3 dny, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení, dle § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, se z r u š u j e a věc se žalované v r a c í k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaná je p o v i n n a nahradit žalobkyni náklady vzniklé jí v řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem ve výši 5.808,-- Kč k**

rukám JUDr. Ladislavy Lebedové, advokátky se sídlem AK v Ledči nad Sázavou, Husovo náměstí 64, do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou ze dne 29. května 2011, doručenou nadepsanému krajskému soudu dne 1. prosince 2011 prostřednictvím Městského soudu v Praze, domáhala přezkoumání rozhodnutí o kázeňském trestu, který jí byl uložen ve věznici Světlá nad Sázavou. Konkrétně rozhodnutí ze dne 1. 4. 2011, jímž speciální pedagog Vězeňské služby České republiky, Věznice Světlá nad Sázavou, zamítl stížnost žalobkyně proti rozhodnutí z téhož dne, kterým jí byl uložen podle ust. § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“), kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 3 dny, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení. Žalobu odůvodnila v podstatě následujícím způsobem.

Předně uvedla, že jednání, za které byla potrestána, nenaplnuje skutkovou podstatu kázeňského přestupku. Rozhodnutí o něm pak označila za „dokument“, který nemá náležitosti správního rozhodnutí. K věci samé uvedla, že skutečně ležela na posteli a četla si knížku, postel že však měla řádně ustlanou a že tomu tak bylo jen v důsledku přeplněnosti pokoje. Dále vysvětlovala otázky týkající se života vězňů a vyjadřovala se k úrovni vězeňského systému. V této souvislosti namítala, že jí žádný zákon nezakazuje, že by „nemohla mít na nohách položenou oděvní součástku“, tedy vatovaný kabát a že v případě jejího přestupku nebylo prokázáno zavinění. Žalobní nárok opírala o nález Ústavního soudu České republiky ze dne 29. září 2010, sp. zn. Pl. ÚS 32/08, jímž bylo ustanovení § 76 odst. 6 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, vylučující soudní přezkum kázeňských trestů, zrušeno. Odkazovala se dále na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod s tím, že v jejím případě došlo k porušení práva na spravedlivý proces, a to i s odkazem na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 46/96, podle něhož musí být uvedena v záznamu o sdělení obvinění subjektivní stránka činu. Na sporném dokumentu nic takového však uvedeno není, chybí tam i popis skutku, rozhodnutí není řádně odůvodněno, což ve svém souhrnu vede k jeho nepřezkoumatelnosti. Vzhledem k tomu navrhovala zrušit jak žalované rozhodnutí, tak i rozhodnutí, které mu předcházelo.

Žalovaná se k věci vyjádřila podáním ze dne 21. 12. 2011. V něm v podstatě jen uvedla, že žalované rozhodnutí vydal na základě zmocnění zaměstnanec organizační složky státu Vězeňské služby České republiky, speciální pedagog s místem výkonu práce v organizační složce Věznice Světlá nad Sázavou. Poznamenala, že dle § 52 odst. 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, jsou

„ustanovení o přezkoumávání předmětného rozhodnutí o uložení kázeňského trestu odsouzenému přezkoumatelná soudem s účinností od 1. 7. 2011.“ S ohledem na to žalovaná navrhovala žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Krajský soud rozhodl o žalobě rozhodnutím ze dne 18. ledna 2012, č.j. 30A 54/2011-44, tak, že ji odmítl, a to z důvodu, že podle právní úpravy platné a účinné v době vydání žalovaného rozhodnutí a v době předání žaloby soudu (tj. podle § 76 odst. 6 a § 52 odst. 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody ve znění účinném do 30. 6. 2011) nepodléhaly kázeňské tresty spočívající v umístění do uzavřeného oddělení přezkoumání soudem. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně kasační stížnost, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne ze dne 20. 12. 2012, č.j. 7 As 28/2012-16. V něm konstatoval, že „zruší-li Ústavní soud některé ustanovení zákona pro jeho neústavnost, odpovídá principu oprávněného očekávání, aby soud v přezkumném řízení zrušil rozhodnutí správního orgánu, které se o ně opírá. Při přezkoumání zákonnosti rozhodnutí proto správní soud není vázán ustanovením zrušeného zákonného ustanovení, ale musí dbát nálezu Ústavního soudu. V takovém případě není rozhodující, že napadené rozhodnutí správního orgánu bylo vydáno ještě před tím, než Ústavní soud zákonné ustanovení zrušil. Nezákonnost napadeného rozhodnutí pak správní soud zpravidla shledá v rozporu s předpisem vyšší právní síly, tj. s Ústavou.“ A v dané věci krajský soud žalobu odmítl v době, kdy již předmětný nálezu Ústavního soudu byl vykonatelný, tj. v okamžiku, kdy již ustanovení vylučující soudní přezkum rozhodnutí vydaných v kázeňském řízení pozbylo účinnosti.“ Na základě toho rozhodnutí krajského soudu ze dne 18. ledna 2012, č.j. 30A 54/2011-44, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Byl vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu přezkoumal krajský soud žalované rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního, zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), a to bez nařízení jednání dle jeho § 76 odst. 1, když zrušil žalované rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí (viz dále). Dospěl přitom k následujícím zjištěním a právním závěrům.

Uložení kázeňského trestu, včetně jeho typu a výše je odůvodněno následovně (doslovný text):

„Při rozhodování o druhu a výši kázeňského trestu jsem přihlédla k závažnosti spáchaného přestupku, okolnosti, za nichž byl přestupek spáchán a dosavadnímu chování odsouzené v průběhu VTOS. Jmenovaná byla 1x kázeňsky trestána a i přes závažnost přestupku jsem se rozhodla k uložení shora uvedeného trestu.“

Proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu podala žalobkyně stížnost, v níž uznala, že ležela na posteli a měla přikryté nohy vařákem a že má zato, že trest je nepřiměřeně přísný. O stížnosti žalobkyně bylo rozhodnuto téhož dne, kdy došlo k uložení kázeňského trestu (1. 4. 2011), s následujícím odůvodněním:

„Proti uložení příliš přísného kázeňského trestu vychovatelem ze dne 1. 4. 2011 si odsouzená podala stížnost včas a řádně. Stížnost odůvodňuje tím, že se jedná o první kázeňský trest, pokračování

30A 54/2011

-4-

protože první KT jí byl uložen podmíněně a má být zahlazen. To se nezakládá na pravdě, kázeňský trest ze dne 22. 12. 2010 jí byl uložen nepodmíněně, nastoupila umístění do uzavřeného oddělení na 3 dny, přičemž z důvodu projevené lítosti bylo pouze upuštěno od zbytku výkonu trestu, trest jí zahlazen nebyl. Stížnost proti uložení KT dle vyhl. č. 345/1999 Sb., odst. 2, písm. b) § 60 zamítám. Uložený KT je přiměřený spáchanému kázeňskému přestupku, kázeňská pravomoc vychovatele nabyla překročena.“

K tomu třeba předně uvést, že se žaloba týkala rozhodnutí, které v kontextu nálezů Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. Pl.ÚS 32/08, podléhá soudnímu přezkumu, neboť se týká základních práv a svobod jeho adresátky. Nutno také poznamenat, že kázeňské řízení je ve smyslu evropské judikatury svojí povahou řízením trestním, kde je plně na rozhodujícím orgánu, aby i bez návrhu zjišťoval všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněného, neboť stejně jako v řízení trestním i v řízení kázeňském musí platit, že společnost má stejný zájem na „odsouzení“ viníka, jako na „zproštění“ nevinného, a to i proti jeho vůli. Nelze se proto ani v kázeňském řízení zásadně spokojit s doznáním obviněného (obsah doznání obviněného se považuje za věrohodný jenom, je-li věrohodnost prokázána dalšími věrohodnými důkazy), nýbrž je povinností správního orgánu rozhodujícího o kázeňském trestu skutkový a právní stav náležitým způsobem zjistit a rozhodnout o něm.

Žalobkyně v podstatě namítá, že se žalovaná nevypořádala se skutkovou podstatou daného kázeňského trestu a že rozhodnutí o něm není náležitě odůvodněno. Tedy, že žalované rozhodnutí je nepřezkoumatelné a v tom jí musel krajský soud přisvědčit. Dle § 76 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody se na kázeňské řízení sice nevztahuje správní řád, to však neznamená, že by nebylo upraveno a nemělo svůj režim. Právě v těchto souvislostech je třeba odkázat na nařízení generálního ředitele VS ČR č. 16/2010, kterým se stanoví podrobnosti a postup zaměstnanců Vězeňské služby ČR při uplatňování kázeňské pravomoci nad odsouzenými a obviněnými. Jak je však ze žalovaného rozhodnutí, jakož i rozhodnutí, jež mu předcházelo, zřejmé, zůstaly orgány Vězeňské služby ČR v dané věci tomuto nařízení hodně dlužny.

Přestože totiž již jeho čl. 3 podrobně popisuje skutkovou podstatu kázeňského přestupku (jeho objekt, objektivní stránku, subjekt, subjektivní stránku), z rozhodnutí k této základní otázce, naplnění všech znaků údajně spáchaného kázeňského přestupku, nelze nic zjistit. Z odůvodnění rozhodnutí není též zřejmé, jak byly dodrženy základní zásady kázeňského řízení (viz čl. 5 nařízení generálního ředitele VS ČR č. 16/2010), zda probíhalo kázeňské řízení ve smyslu čl. 10 uvedeného nařízení (podle jeho odstavce pátého musí být např. dána pachateli možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem). Rozhodnutí o kázeňském trestu neodpovídají ani čl. 11 a čl. 13 daného nařízení generálního ředitele, když neobsahují ty nejdůležitější náležitosti v nich stanovené (viz článek pátý stanovící náležitosti odůvodnění

rozhodnutí, přičemž v rozporu s nimi důvody v rozhodnutích uvedené jsou obecné a nic neříkající floskule).

pokračování

30A 54/2011

-5-

V uvedeném směru shledal krajský soud žalobu za důvodnou, a proto žalované rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost dle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušil a věc žalované vrátil k dalšímu řízení. V něm žalovaná odstraní vytýkané nedostatky, přičemž bude vázána právním názorem krajského soudu vysloveným v tomto rozsudku (viz výše a § 78 odst. 5 s. ř. s.).

Žalobkyně byla ve věci úspěšná, a proto jí bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s.ř.s.) proti žalované. Ty spočívají odměně advokátky za dva úkony právní služby při zastupování v řízení před Nejvyšším správním soudem (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby soudu - § 11 odst. 1 písm. a/ a d/ vyhl. č. 177/1996 Sb.) po 2.100,--Kč (§ 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 cit. vyhl.) a náhradě jeho hotových výdajů za dva úkony po 300,--Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky). Náhrada nákladů řízení bez daně z přidané hodnoty by tak činila úhrnem 4.800,--Kč. Protože je ale zástupkyně žalobkyně plátcem daně z přidané hodnoty, jak řádně doložila, byla k uvedené částce podle § 57 odst. 2 s.ř.s. ještě připočtena výše této daně (21%) z odměny za zastupování a paušálních částek ve výši 1.008,--Kč, takže celková výše náhrady nákladů řízení činí 5.808,-- Kč. Náklady řízení je žalovaná povinna zaplatit podle výroku II. tohoto rozsudku zástupkyni žalobkyně, neboť je advokátkou (viz § 64 s.ř.s. a § 149 odst. 1 o.s.ř.).

V řízení před krajským soudem žalobkyně náklady řízení žádné neměla, když byla osvobozena od placení soudních poplatků.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

pokračování

30A 54/2011

-6-

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 27. února 2013

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu